

Rapport

Een onderzoek naar aanleiding van een klacht over politieambtenaren van de eenheid Oost-Brabant.

Oordeel

Op basis van het onderzoek vindt de Nationale ombudsman de klacht over politie - eenheid Oost-Brabant niet gegrond.

Datum: 8 december 2016

Rapportnummer: 2016/112

AANLEIDING

Verzoekers ouders hadden al enige tijd last van de blaffende honden van hun burens. Verzoekers moeder belde op 15 mei 2015 de politie en de politieambtenaren B. en M. gingen ter plaatse een kijkje nemen. Zij troffen bij de woning van de burens een kapotgeslagen ruitje aan, met daarbij een bloedspoor dat naar de woning van verzoekers ouders leidde.

De politieambtenaren hielden verzoeker daarop aan op verdenking van vernieling van een ruitje in de voordeur van de burens van zijn ouders. Zij namen hem mee naar het politiebureau. Na een aantal uren werd hij weer in vrijheid gesteld.

Verzoeker was het met de gang van zaken niet eens. Hij was mantelzorger voor zijn (inmiddels overleden) vader; vader was dementerend en had last van evenwichtsstoornissen. Verzoekers 83-jarige moeder was fysiek niet in staat om haar echtgenoot de ondersteuning te bieden die hij bij het lopen nodig had.

Verzoeker was onder meer van mening dat de politie hem niet had mogen meenemen, naar het politiebureau, omdat hij de zorg over zijn zieke vader had. Volgens hem had dit tot een gevaarlijke situatie voor zijn vader kunnen leiden.

Verzoeker diende bij de politiechef een klacht in over het politieoptreden.

Naar aanleiding daarvan vond een intakegesprek plaats, waarbij verzoeker liet weten af te zien van een bemiddelingsgesprek. Vervolgens werd de klacht voorgelegd aan de klachtencommissie.

De klachtencommissie begreep dat verzoeker uit ongerustheid over de situatie van zijn ouders niet direct zijn medewerking had verleend om mee te gaan naar het politiebureau. Ook begreep de commissie dat de spanning voor de komst van de politieambtenaren al was opgelopen vanwege de voortdurend blaffende honden bij de burens. Naar de mening van de commissie was het de politieambtenaren echter niet te verwijten dat ze wellicht onvoldoende kennis hebben van het fenomeen dementie.

Verder overwoog de commissie onder meer dat uit niets was gebleken dat de gezondheid van vader in gevaar was geweest; omdat verzoekers moeder en een derde aanwezig waren, was de inschatting van de politieambtenaren geweest dat het niet nodig was om voor tijdelijke hulp te zorgen. Bovendien was verzoekers moeder al bezig via de telefoon hulp te regelen. De commissie overwoog dat het beter was geweest als de politieambtenaren hadden gewacht totdat zeker was dat die hulp er ook zou komen. De klachtencommissie adviseerde de politiechef om de klacht ongegrond te verklaren, maar wel als leermoment te benoemen.

De politiechef achtte verzoekers klachten niet gegrond. Hij voegde daaraan toe dat het jammer was dat verzoeker had laten weten af te zien van het aangeboden bemiddelingsgesprek met de beide politieambtenaren, omdat dat juist de gelegenheid was geweest om nogmaals uit te leggen wat hij met zijn klacht wilde bereiken.

Daarop legde verzoeker zijn klacht voor aan de Nationale ombudsman.

KLACHT

Verzoeker klaagt erover dat politieambtenaren van de eenheid Oost-Brabant hem op 15 mei 2015 hebben aangehouden, terwijl hij op dat moment de zorg had over zijn zieke vader.

BEVINDINGEN

Verzoeker

Verzoeker ontkende niet dat hij de voordeurruit van de burens had vernield. Hij had echter op het moment dat hij daarover aangesproken werd eerst voor vervangende hulp willen zorgen. Verzoeker was op zich tevreden met de aandacht en tijd die binnen de politie eenheid aan zijn klacht was besteed. Hij had echter graag gezien dat de politiechef in zijn brief had aangegeven te erkennen dat politieambtenaren onvoldoende kennis hebben van de ziekte dementie. Verzoeker wil bereiken dat de politie wordt bijgeschoold over dementie en dat er procedures komen voor de politie waarin is vastgelegd dat mantelzorgers van dementerende mensen pas meegenomen mogen worden door de politie nadat de mantelzorger voor een vervanger heeft gezorgd, tenzij het gaat om de verdenking van een ernstig geweldsdelict.

Verklaringen politieambtenaren

De langsepende burenruzie over geluidsoverlast was bij de politie bekend. Wat betreft de melding op 15 mei 2015 was het niet helemaal duidelijk wat er gaande was; er was glasgerinkel waargenomen door de centralist. Toen de politieambtenaren B. en M. ter plaatse kwamen, bleek dat de ruit van de voordeur van de burens was ingeslagen. Er liep een bloedspoor naar het huis van verzoekers ouders. Nadat de politieambtenaren hadden aangebeld, deed verzoeker open, hij had een hand in een bebloed verband. Verzoeker was niet blij met de komst van de politie en toen hem werd gevraagd wat er was gebeurd, was hij niet erg genegen om mee te werken en hun vragen te beantwoorden. Voor de politieambtenaren was het echter duidelijk wat er was gebeurd en zij confronteerden verzoeker met de feiten. Indien verzoeker zijn medewerking wel had verleend en de hem gestelde vragen had beantwoord, was het, gelet op zijn rol als mantelzorger, wellicht mogelijk geweest om verzoeker uit te nodigen voor een verhoor. Omdat verzoeker echter niet mee wilde werken, werd na overleg met de officier van dienst van de politie besloten om verzoeker aan te houden. Verzoeker maakte geen aanstalten om mee te gaan en toen de politieambtenaren duidelijk maakten dat zij hem anders zouden dwingen, gaf verzoeker aan dat hij niet weg kon omdat vader boven ziek op bed lag. Verzoeker gaf over de medische toestand van vader verder geen uitleg en de politieambtenaren wisten dus niet wat de zorg van vader inhield en hoe intensief die was. Indien zij die uitleg wel hadden gehad, hadden de politieambtenaren verzoeker evengoed meegenomen, maar dan hadden zij verzoekers moeder wellicht meer tijd gegeven om hulp te zoeken. Zie voor de volledige verklaringen die de politieambtenaren hebben afgelegd de Achtergrond bij dit rapport.

Standpunt politie

De politiechef liet weten geen aanleiding te zien om zijn eerdere standpunt te wijzigen. De toelichtingen van de politiemensen B. en M. werpen geen nieuw licht op de klacht en de eerdere klachtbehandeling door de politie, anders dan dat de beide politiemensen al

eerder aan de Nationale ombudsman aanvullend hebben aangegeven dat als verzoeker (meer) meewerkend was geweest een uitnodiging om op een later tijdstip op het politiebureau te verschijnen een optie had kunnen zijn. Deze medewerking ontbrak echter op het moment van het politieoptreden, aldus de politiechef.

BEOORDELING

Het evenredigheidsvereiste houdt in dat de overheid een middel kiest om haar doel te bereiken dat niet onnodig ingrijpt in het leven van de burger en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel. Dit betekent dat indien de situatie dat toelaat en de overige omstandigheden daar om vragen, de politie niet overgaat tot overbrenging naar het politiebureau dan na een zorgvuldige afweging te hebben gemaakt.

De ombudsman heeft begrip voor de situatie waarin verzoeker zich bevond. Verzoeker wist hoeveel zorg zijn vader nodig had en dat zijn moeder het onmogelijk in haar eentje kon redden. Het is te betreuren dat hij dat op dat moment niet aan de politieambtenaren heeft weten over te brengen. Verzoekers opzet was om met zijn klacht te bereiken dat de politie meer op de hoogte zou raken van wat (de zorg voor iemand met) dementie inhoudt. Het is wat dat betreft jammer, zoals ook de politiechef verzoeker al heeft laten weten, dat verzoeker heeft afgezien van het aanbod om met de betrokken politieambtenaren het gesprek aan te gaan.

Uit hetgeen de politieambtenaren naar voren hebben gebracht blijkt echter dat op dat moment niet zozeer het ontbreken van kennis over dementie, maar het ontbreken van informatie van de zijde van verzoeker over de werkelijke situatie ertoe heeft geleid dat zij besloten verzoeker mee te nemen. Daarbij komt dat de politieambtenaren dat niet op eigen houtje deden, maar na overleg met de dienstdoende officier: er was sprake van vernieling, de buurvrouw wilde aangifte doen, er was een duidelijk spoor dat rechtstreeks naar verzoeker leidde, verzoekers hand zat gewikkeld in een bebloed verband en verzoeker weigerde zijn medewerking te verlenen. Gelet daarop kan niet gezegd worden dat de aanhouding en overbrenging naar het politiebureau geen enkel doel diende. Indien de politieambtenaren op de hoogte waren gesteld van de omstandigheden en de ernst van de situatie van vader waren zij daartoe wellicht niet overgegaan. Het ontbreken van die informatie kan hen echter niet worden verweten, nu verzoeker hen daarover kennelijk te weinig inzicht heeft kunnen geven. Gelet hierop hebben de politieambtenaren een juiste afweging gemaakt. De onderzochte gedraging behoorlijk.

CONCLUSIE

De klacht over de onderzochte gedraging van politie - eenheid Oost-Brabant is niet gegrond.

De Nationale ombudsman,

Reinier van Zutphen

ACHTERGROND/BIJLAGEN

Telefonische verklaring politieambtenaar B.

"De melding was gedaan door de moeder van verzoeker. Zij meldde geluidsoverlast veroorzaakt door de honden van de burens en gaf aan dat haar zoon richting de burens was gegaan. De centralist van de meldkamer hoorde glasgerinkel op de achtergrond. Er bleek een langshepend conflict te zijn in verband met geluidsoverlast. Dat had de centralist ondertussen in het systeem gevonden.

Mijn collega M. en ik gingen ter plaatse om de situatie te bekijken en verhaal te halen. Aan de hand daarvan zouden we optreden. De situatie was voor ons onduidelijk.

Wij kwamen ter plaatse. De ruit van de voordeur van de burens van de familie verzoeker bleek te zijn gesneuveld. Later bleek dat de ruit was ingeslagen. Er liep bloed over de grond en dat bloedspoor liep naar het adres van de familie.

We hebben bij de familie aangebeld. Verzoeker stond met een bebloede hand in het verband aan de deur. Het verband was bebloed en er zat bloed op zijn broek. Dat maakte hem verdachte van vernieling van de ruit. Wij vroegen wat er was gebeurd en er kwam meteen een geagiteerde reactie van verzoeker. Hij antwoordde: "Ik denk dat jullie het zelf wel weten" of woorden van gelijke strekking. Voor ons was het een hele duidelijke zaak. Op het moment dat hij de deur opende en wij hem confronteerde met de feiten, gaf hij het signaal af niet mee te willen werken door ons geen antwoord te geven op de vraag wat er was gebeurd. We hebben aangegeven dat wij het idee hadden dat hij de ruit had vernield en dat hij werd verdacht van vernieling. Hierop hebben we hem aangehouden.

Meneer was alles behalve meewerkend. Dat deed hij niet door zich te verzetten, maar door niet te reageren. Hij moest zijn spullen pakken en zijn legitimatiebewijs meenemen. Hij bleef staan en keek ons aan, maar deed niets. Uiteindelijk hebben we hem duidelijk gemaakt dat hij toch echt zijn spullen moest gaan pakken omdat wij hem er anders toe zouden dwingen. Hij wilde nog koffie zetten, zijn schoenen aantrekken en treuzelde. Daarbij gaf hij aan dat zijn vader boven op bed lag en dat hij op dat moment niet weg kon. Zijn vader was ziek. De exacte woorden durf ik zo niet meer te zeggen. Er was voor ons geen noodzaak om hulp voor zijn vader te zoeken. Als er niemand in de woning was geweest en we hadden een duidelijker ziektebeeld gehad, was die noodzaak er wel geweest. Zijn moeder was nog in de woning en er was iemand die beneden in de woonkamer een bed in elkaar zette. Achteraf bleek dat dat iemand was van het bedrijf dat het bed had geleverd, en dus geen familie of bekende was. Maar dat wisten we niet. We hebben verzoekers moeder niet de vraag gesteld of zij voor haar man kon zorgen. Buiten het feit dat ze wat ouder was, leek ze in goede gezondheid te verkeren. Het was een kleiner vrouwtje. Ik heb de vader niet gezien, maar zij is een kleiner vrouwtje dat fysiek niet veel heeft bij te zetten.

We zijn zo'n tien minuten in de woning geweest. Wij hebben de situatie zodanig ingeschat dat verzoeker wel weg kon. We hebben er niet op doorgevraagd wat het ziektebeeld van zijn vader was. Anderzijds heeft verzoeker niet verteld wat het ziektebeeld was. Dat kwam niet ter sprake.

Wij waren van mening dat er voldoende personen in huis waren. Als wij beter op de hoogte waren geweest van de hulp die vader behoeftte, dan hadden we mogelijk anders geacteerd.

Verzoekers moeder was aan het bellen met de huisartsenpost. Daar staat mij vaag iets van bij. Ik weet niet meer of ik op dat moment wist dat zij met de huisartsenpost belde of dat ik dat later hoorde.

Wij hebben dat telefoongesprek toen niet afgewacht. Omdat er al twee mensen in de woning waren en er wellicht nog hulp geregeld werd, leek het ons niet nodig om het telefoongesprek af te wachten.

Als ik zou weten dat er iemand doodziek in bed ligt die bij alles hulp nodig heeft, dan waren wij nooit weg gegaan. We hebben de exacte informatie over de medische toestand van de zieke vader nooit gekregen.

Misschien had het gekund om een (korte) verklaring van verzoeker op te nemen en hem later uit te nodigen op het bureau. Er moest echter nog onderzoek gedaan worden, zoals het horen van de burens en bovendien kun je een verdachte op het bureau op zijn rechten wijzen.

We hadden een heterdaadsituatie en dan is het een normale situatie om iemand mee te nemen. Bij eenvoudige feiten gebeurt het wel dat wij ter plaatse een korte verklaring opnemen. Wanneer je iemand echt niet uit zijn omgeving kunt halen, dan zouden we dat niet doen. Maar daarvan was in deze situatie niet gebleken.

Tijdens zijn verhoor gaf verzoeker aan dat hij op de deur had geklopt en dat dat te hard was gegaan waardoor de ruit sneuvelde. Dat is vernieling en daarom is hij aangehouden."

Telefonische verklaring politieambtenaar M.

"Wat ik me van het voorval nog kan herinneren is dat een oudere vrouw de meldkamer had gebeld en had aangegeven dat ze last hadden van de honden van de burens. De centralist vertelde ons over de portofoon dat ze glasgerinkel hoorde terwijl ze met de vrouw aan de telefoon was. Verder kan ik me van de melding niet veel herinneren.

De burenruzie was bij ons wel bekend, Ik ben voorafgaand aan dit voorval volgens mij eenmaal eerder ter plaatse geweest. Dat is een paar jaar geleden, misschien in 2012. Toen heb ik alleen de burens van de familie van verzoeker gesproken.

In het systeem stond wel het een en ander over het burensconflict. De wijkagent had al eens een mail rondgestuurd om de andere teamleden op de hoogte te stellen van hetgeen er speelde. Ik wist niet dat de vader ziek was. Ik wist alleen dat de burens een conflict met elkaar hadden vanwege de honden. Ik weet eigenlijk niet met welke intentie wij ter plaatse gingen. De centralist vertelde over glasgerinkel terwijl de melder de meldkamer belde. Het was voor ons helemaal niet duidelijk wat er gaande was.

Toen wij ter plaatse kwamen, zijn wij naar de woning van de burens gegaan. Daar troffen wij de bewoonster aan. Ik vroeg aan haar wat er gebeurd was. Zij vertelde dat ze thuis kwam en de kapotte voordeur aantrof. In die deur was het glas kapot. Waarschijnlijk had het met de burens te maken. Hierop zeiden wij dat we naar de burens (de familie verzoeker) gingen. Bij de kapotte voordeur lag bloed en richting de woning van de familie

van verzoeker zagen wij bloeddruppels op de grond liggen. We belden aan en verzoeker en zijn moeder deden open. Wij zagen allebei dat verzoeker zijn hand had verbonden. Er zat bloed op het verband. We vroegen wat er was gebeurd. “Ik denk dat jullie dat al wel weten”, was het antwoord. Volgens mij zijn we naar binnen gegaan om het gesprek te voeren. Het gesprek liep niet goed. Hij werkte fysiek niet tegen, maar verbaal. Alles was onzin. Meneer was niet meewerkend. Hij wilde niet dat wij aan de deur kwamen. Hij wilde onze komst niet. Wij hebben uitgelegd dat wij ter plaatse kwamen om het verhaal te horen. Ook hebben we aangegeven dat de buurvrouw aangifte wilde doen. Omdat het een heterdaadsituatie was hebben we de officier van dienst gebeld om de casus uit te leggen en te overleggen. Met z’n drieën hebben we besloten tot aanhouding over te gaan. Wij hebben verzoeker meegedeeld dat hij was aangehouden. Hij wilde dat niet. Hij pakte wel zijn spullen maar het ging niet van harte. Hij wilde niet dat we hem meenamen. Ook omdat zijn vader boven lag. Daarop hebben we hem gevraagd wat zijn vader had. Hierop zei hij dat zijn vader alzheimer had. We hebben gevraagd of zijn vader nog meer had. Dat was niet het geval. Ik wist niet wat de zorg voor zijn vader inhield en hoe intensief de zorg was. Mijn collega en ik hadden niet het idee dat wij moesten blijven. De moeder was in de woning en er was nog een andere man in de woning. Ik weet 100% zeker dat ik tegen verzoekers moeder heb gezegd dat wanneer zij zich zorgen maakte, zij altijd de huisarts kon bellen. Dat heeft zij toen gedaan, terwijl verzoeker zijn spullen aan het pakken was. Zover ik kon zien kon verzoekers moeder zelfstandig bewegen en had zij zelf geen hulp nodig. Ze was wel ouder. Ze liep niet met een rollator of wandelstok. Maar ik heb niet gevraagd wat de zorg aan haar man inhield. Ik heb de zieke man niet gezien. Zover ik toen kon inschatten kon verzoekers moeder hulp bieden. Zij bemoeide zich actief met onze aanwezigheid. Verzoekers moeder gaf aan dat we haar zoon niet mee konden nemen vanwege haar man. Wat haar daadwerkelijk woorden waren, weet ik niet. We liepen de deur uit met verzoeker. Dat is rustig gegaan. We hebben hem niet geboeid en we hebben geen dwang hoeven uitoefenen. Op het bureau hebben we netjes ons ding gedaan. Als ik toen meer informatie had over de hele situatie, had ik verzoeker alsnog meegenomen naar het bureau, maar had ik verzoekers moeder meer tijd gegeven om vervangende hulp te zoeken. Zij ging de huisarts pas bellen op het moment dat wij de woning verlieten. Misschien hadden wij haar meer tijd moeten geven en aan de hand van het advies van de huisarts moeten handelen. Het was een optie geweest om verzoeker uit te nodigen voor verhoor. Als hij heel meewerkend was, nemen we dat mee in onze overweging. De vernieling van de voordeur kon niet door de beugel. Daarnaast speelde zijn niet meewerkende gedrag, waarbij hij niets wilde vertellen, een rol. Om deze redenen is hij aangehouden. Met de informatie die we toen hadden, zou ik nu op dezelfde wijze handelen. Verzoeker is niet in detail getreden over de zorg die zijn vader nodig had.”